

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ЕНЕРГЕТИКИ ТА ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ

«Заверджую»
Завідувач кафедри енергетики
та електротехнічних систем
«_____» 2020 р.

(Чепіжний А.В.)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

(OK 23) Теплоенергетичні установки і системи

Спеціальність: 141 «Електроенергетика, електротехніка та електроніка»

Освітня програма: «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

Факультет: Інженерно-технологічний

Робоча програма з дисципліни *Теплоенергетичні установки і системи* для студентів за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка».

Розробники:

к.т.н., доцент Чепіжний А.В. (_____
прізвище, ініціали)

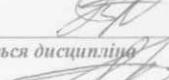
Робочу програму схвалено на засіданні кафедри *енергетики та електротехнічних систем*.

Протокол від «08» червня 2020 року №20

Завідувач кафедри _____ (Чепіжний А.В.)
(прізвище та ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____ (Чепіжний А.В.)

Декан факультету _____ (Довжик М.Я.)
на якому викладається дисципліна

Декан факультету _____ (Довжик М.Я.)
до якого належить кафедра

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації А.Заяф (А.Бордакова)

Зареєстровано в електронній базі; дата: 07.07. 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 14 Електрична інженерія	Нормативна
Модулів – 2		Рік підготовки: 2020-2021-й
Змістових модулів - 7		Курс 3 ст
Індивідуальне науково-дослідне завдання: -		Семестр 5 (о)
Загальна кількість годин - 180		Лекцій 20 год
		Практичні, семінарські 20 год
		Лабораторні -
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітній ступінь: бакалавр	Самостійна робота 140 год
		Індивідуальні завдання: -
		Вид контролю: іспит

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

- для заочної форми навчання – 23/77 (40/140).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготовка кваліфікованих інженерних кадрів в області теплоенергетичних установок і систем у сільському господарстві. Ефективне вирішення проблеми енергозбереження можливо лише при умові врахування всіх складових системи теплопостачання, а також сучасних досягнень в указаній області.

Ефективність системи теплопостачання залежить не тільки від основного теплоенергетичного устаткування, а також від системи зв'язку між ними.

В системах теплопостачання крім традиційних джерел енергії, знайти застосування нетрадиційні і відновлювальні джерела енергії. Ці питання входять в розроблену програму.

Енергетичне господарство і, в першу чергу, система теплоенергетичне обладнання і система теплопостачання виробничих та побутових споживачів, є важливою частиною економіки країни.

Завдання: основними завданнями вивчення дисципліни «Теплоенергетичні установки і системи» є придбання студентами навичок у вирішенні конкретних інженерних завдань по проектуванню, використанню теплоенергетичного обладнання та мереж. А також в цілому ефективно вирішувати проблему теплопостачання сільського господарства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- загальний відомості про джерела теплової енергії;
- склад і характеристика палива;
- види палива;
- основи теорії горіння органічного палива;
- закономірності горіння і способи розрахунку твердого, рідкого та газоподібного палива;
- будову котельних установок;
- принципи роботи топкового обладнання, парових та водогрійних котлів;
- застосування допоміжного обладнання котельної установки;
- організацію водного господарства та водних режимів котлів;
- призначення зовнішнього обладнання котлоагрегатів;
- будову електростанцій з двигунами внутрішнього згоряння, їх компоновку;
- загальні відомості про машини для переміщення стисненого повітря;
- компресорні машини та вентилятори;
- номенклатуру та застосування нагрівальних пристріїв, теплогенераторів, водонагрівачів, калориферів;
- основи газопостачання в сільському господарстві: в виробничій сфері та в житловому секторі;
- класифікацію і принципові схеми систем теплопостачання;
- способи прокладання теплових мереж та їх основні елементи;
- особливості використання відновлюваних та вторинних енергоресурсів у сільському господарстві.

вміти:

- застосовувати на практиці основні теоретичні відомості про теплоенергетичне устаткування і системи;
- виконувати теплові розрахунки, що відносяться до систем теплопостачання;
- виконувати на високому науковому і практичному рівні експлуатацію теплоенергетичних установок;
- знаходити шляхи і засоби підвищення ефективності роботи теплоенергетичних пристрій і систем;
- вирішувати енергозберігаючі і економічні проблеми в області систем теплопостачання.

продуктів сільського господарства. Зберігання плодоовочевої продукції в газовому середовищі. Застосування газу як пального для автомобілів та при виконанні слюсарно-ремонтних робіт.

Змістовий модуль 6. Централізоване тепlopостачання сільськогосподарських об'єктів

Тема 18. Системи тепlopостачання. Підбір котлів. Застосування відновлюваних джерел теплової енергії для опалення.

Тема 19. Класифікація і принципові схеми систем тепlopостачання. Теплові підстанції (пункти). Регулювання відпуску теплової енергії. Принципова теплова схема котельни для приватного будинку.

Тема 20. Теплові мережі. Загальні відомості. Способи прокладання теплових мереж. Основні елементи теплових мереж.

Тема 21. Розрахунки мереж. Гіdraulічний розрахунок теплових мереж. Тепловий розрахунок. Конструювання теплопроводів.

Змістовий модуль 7. Альтернативне тепlopостачання

Тема 22. Відновлювані та вторинні енергоресурси у сільському господарстві. Сонячна енергія. Системи сонячного енергопостачання. Класифікація систем. Пасивні системи сонячного опалення. Основні елементи активних систем сонячного тепло- і холодопостачання. Системи сонячного тепlopостачання.

Тема 23. Теплонасосні установки в сільському господарстві. Загальні відомості. ККД і методика розрахунку установки із тепловим насосом.

Ориєнтовний перелік тем лабораторних занять

МОДУЛЬ 1. ПАЛИВО ТА ТЕПЛОЕНЕРГЕТИЧНІ УСТАНОВКИ

1. Основні показники палива.
2. Устрій котельної установки і її елементів.
3. Визначення витрати повітря і коефіцієнту надлишку повітря.
4. Розрахунки об'ємів повітря і продуктів згоряння.
5. Розрахунки ентальпії повітря і продуктів згоряння.
6. Розрахунок теплового балансу котла.
7. Розрахунки топкових камер.
8. Розрахунок поверхонь нагрівання котлоагрегатів.
9. Вибір і розрахунок допоміжного обладнання.
10. Системи опалення житлових, громадських та виробничих будівель.
11. Визначення теплових навантажень в системі опалення.

МОДУЛЬ 2. ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ ТА ВІДНОВЛЮВАЛЬНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ

1. Системи вентиляції житлових, громадських та виробничих будівель.
2. Організація переміщення повітря в приміщеннях.
3. Системи опалення і вентиляції тваринницьких будівель.
4. Особливості розрахунків для тваринницьких приміщень.
5. Теплотехнічний розрахунок споруджень закритого ґрунту.
6. Особливості розрахунків для приміщень захищеного ґрунту.
7. Проектування систем створення мікроклімату в овочесховищах.
8. Розрахунки сушарок сільськогосподарських продуктів.
9. Конструктивний розрахунок сушарок.
10. Вибір технологічного обладнання сушильної установки.
11. Проектування систем тепlopостачання в сільському господарстві.
12. Проектування теплової мережі.
13. Застосування відновлюваних джерел теплової енергії для опалення.
14. Проектування систем опалення приміщень із застосуванням сонячного світла.

Самостійна робота студентів

Теми самостійної роботи	Сторінки із літературних джерел
МОДУЛЬ 1. ПАЛИВО ТА ТЕПЛОЕНЕРГЕТИЧНІ УСТАНОВКИ	
1. Джерела теплової енергії. Паливо.	[1, с. 130-136]; [2, с. 5-18]
2. Основи теорії горіння органічного палива.	[1, с. 136-144]; [2, с. 18-25]
3. Котельні установки. Тепловий та енергетичний баланс котельного агрегату.	[1, с. 145-148]; [2, с. 32-39]
4. Топкове обладнання. Парові та водогрійні котли.	[1, с. 149-157]; [2, с. 40-54]
5. Допоміжне обладнання котельної установки.	[1, с. 158-160]; [2, с. 55-59]
6. Водне господарство та водний режим котлів.	[2, с. 60-67]
7. Зовнішнє обладнання котлоагрегатів.	[2, с. 67-77]
8. Електростанції з двигунами внутрішнього згоряння.	[1, с. 174-180]; [2, с. 83-91]
9. Компоновка дизельних електростанцій.	[1, с. 174-180]; [2, с. 91-98]
10. Компресорні машини.	[1, с. 166-170]; [2, с. 99-107]
11. Теплогенератори. Водонагрівачі.	[1, с. 160-165]; [2, с. 78-83]
12. Вентилятори.	[1, с. 171-174]; [2, с. 157-164]
13. Калорифери.	[2, с. 164-169]
МОДУЛЬ 2. ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ ТА ВІДНОВЛЮВАЛЬНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ	
14. Газопостачання сільського господарства.	[2, с. 199-209]
15. Газифікація приватних будинків.	[2, с. 209-215]
16. Газове опалення.	[2, с. 209-219]
17. Системи тепlopостачання	[2, с. 169-175]; [5, с. 51-59]
18. Класифікація і принципові схеми систем тепlopостачання	[1, с. 336-343]; [2, с. 176-187]
19. Теплові мережі	[2, с. 188-193]; [5, с. 60-90]
20. Розрахунки мереж.	[5, с. 140-208]
21. Відновлювані та вторинні енергоресурси у сільському господарстві. Сонячна енергія.	[1, с. 193-198]; [2, с. 108-131]
22. Теплонасосні установки	[1, с. 382-385]; [2, с. 154-157]

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 2. Паливо. 1. Загальні відомості. 2. Склад і характеристика палива. 3. Тверде паливо. 4. Рідке паливо. 5. Газоподібне паливо.	2
2	Тема 4. Котельні установки. Тепловий та енергетичний баланси котельного агрегату. 1. Принципальна схема котельної установки. 2. Тепловий та енергетичний баланси котла.	2
3	Тема 5. Топкове обладнання. Парові та водогрійні котли. 1. Топкове обладнання. Загальні відомості. 2. Характеристики топкового обладнання. 3. Парові та водогрійні котли.	2
4	Тема 8. Зовнішнє обладнання котлоагрегатів. 1. Тяго-дуттєве обладнання. 2. Живильні пристрій. 3. Шлакозоловидалення. Золоуловлювання. 4. Контрольно-вимірювальні прилади. 5. Апаратура котлів і трубопроводів. Гарнітура котлів. 6. Компонування котельних.	2
5	Тема 12. Теплогенератори. Водонагрівачі. 1. Теплогенератори. 2. Водонагрівачі.	2
6	Тема 14. Калорифери. 1. Калорифери. 2. Класифікація, будова та компонування калориферів. 3. Розрахунок калориферів.	2
7	Тема 17. Газове опалення. 1. Застосування газу в тепличному господарстві. 2. Газове опалення тваринницьких та птахівницьких приміщень. 3. Застосування газу для сушіння продуктів сільського господарства. 4. Зберігання плодоовочевої продукції в газовому середовищі. 5. Застосування газу як пального для автомобілів та при виконанні сінокарно-ремонтних робіт.	2
8	Тема 18. Системи тепlopостачання. 1. Класифікація споживачів теплоти. 2. Підбір котлів. 3. Графіки теплового навантаження.	2
9	Тема 19. Класифікація і принципові схеми систем тепlopостачання. 1. Теплові підстанції (пункти). 2. Регульовання відпуску теплової енергії.	2
10	Тема 20. Теплові мережі. 1. Загальні відомості. 2. Способи прокладання теплових мереж. 3. Основні елементи теплових мереж.	2
Разом		20

2. Проектування систем тепlopостачання сільського господарства: Навч. посіб. / Драганов Б.Х. та інш.; За ред. Б.Х. Драганова. – Київ: Техніка, 2003. –161 с.

3. Амерханов Р.А., Бессараб А.С., Драганов Б.Х. и др. / Теплозергетические установки и системы сельского хозяйства / Под ред. Б.Х. Драганова. – М.: Колос–Пресс, 2002. –423 с.

4. Прядко М.О., Павелко В.І., Василенко С.М. Теплові мережі: Навчальний посібник / За ред.. Прядка М.О. – К.: Алерта, 2005. -227с.

Допоміжна:

5. Драганов Б.Х., Буляндра О.Ф., Міщенко А.В. Теплоенергетичні установки і системи в сільському господарстві / За ред. Б.Х. Драганова. – Київ: Урожай, 1995. – 224 с.

6. Курсовое проектирование по теплотехнике и применению теплоты в сельском хозяйстве: Учебн. пособие для вузов / Драганов Б.Х., Ковалев С.А., Лазоренко В.А. и др.; Под ред. Драганова Б.Х. –М.: Агропромиздат, 1991 – 176 с.

7. Сидельковский Л.Н., Юрьев В.Н. Котельные установки промышленных предприятий: Учебник для вузов. – М.; Энергоатомиздат, 1988. - 528 с.

8. Эстеркин Р.И. Курсовое и дипломное проектирование. – Л.: Энергоатомиздат, 1989. – 280 с.

9. Котельные установки в сельском хозяйстве : учебное пособие / Л. И. Грачова [и др.]. - К. : Урожай, 1985. - 128 с.